

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/272/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122210765
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Kovačicová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122210765.3

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Erikou Kovačicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: D. nar. XX.XX.XXXX a W. A. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, U. D. R. a otca U. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, U. D. L. t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Hrnčiarovce nad Parnou, Dlhé lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou-Trnava, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na mal. dieťa D. A., nar. XX.XX.XXXX a to zo sumy 30,- eur na sumu 150,- eur mesačne počnúc od 25.10.2022.
- II. Výživné je splatné vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa.
- III. Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na mal. dieťa W. A., nar. XX.XX.XXXX a to zo sumy 30,- eur na sumu 130,- eur mesačne počnúc od 25.10.2022.
- IV. Výživné je splatné vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa.
- V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp.zn. 11P/188/2019-34 zo dňa 04.11.2019 v časti o určenie výživného na maloleté deti.
- VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.10.2022 sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloletého D. nar. XX.XX.XXXX na sumu 150,- eur mesačne a na maloletého W. nar. XX.XX.XXXX na sumu 130,- eur mesačne.
2. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe súdneho rozhodnutia bola otcovi maloletých uložená povinnosť platiť výživné na každé maloleté dieťa v sume 30,- eur mesačne. Uviedla, že v čase rozvodu a rozhodnutia súdu bývali s otcom maloletých v jednej domácnosti a otec prispieval na chod domácnosti a životné potreby maloletých nad rámec uloženej povinnosti. Toho času sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, predpokladaný koniec je v roku 2035 a tak sa dobrovoľne nepodieľa na chode domácnosti ako v minulosti a neprispieva nad rámec súdom uloženej povinnosti. Poukázala na to, že súčasná inflácia a tým ceny potrebných životných nákladov sa neúmerne zvýšili, deti rastú a ich potreby sa tiež zvýšili, či ohľadne vzdelávania v škole, krúžky, samotné oblečenie, strava a iné základné životné potreby sa zvýšili, čo je aj dôvodom podania tohto návrhu.
3. Otec vo svojom vyjadrení doručenému tunajšiemu súdu dňa 25.11.2022 uviedol, že sa s návrhom matky plne stotožňuje ale chce požiadať, aby sa súd konal v jeho neprítomnosti. Je si vedomý právnych následkov, keď súd rozhodne o zvýšení jeho povinnosti platiť vyššie výživné.
4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámil sa s rodným listom, , ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Súdu je z jeho činnosti známe, že rozsudkom Okresného súdu Nitra dňa zo dňa 04.11.2019 sp. zn 11P/188/2019-34 bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletého D. a W.. Súd zveril maloleté deti na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti matky, určil, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, Zároveň uložil otcovi prispievať na výživu maloletého D. nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30,- eur mesačne a na výživu maloletého W., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 30,- eur mesačne.

6. Matka na pojednávaní dňa 13.01.2023 zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že vzhľadom k tomu, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, niekedy prispieva na výživné sumou 20,- až 40,- eur mesačne. Sú to sumy, ktoré mu Ústav na výkon trestu odňatia slobody strhne z príjmu. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý, deti na krúžky nechodia, platí iba cestovné. V domácnosti žije sama s maloletými deťmi.

7. Kolízny opatrovník považoval návrh matky za opodstatnený a navrhol zvýšiť výživné.

8. Z matkou doložených listinných dôkazov vyplýva nasledovné:

- z potvrdenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra o poberaní prídavku na dieťa za rok 2022 súdu zistil, že celková suma dávok za rok 2022 bola vo výške 818,80 eura.

- z potvrdenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nitra zo dňa 04.01.2023 vyplýva, že matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

- súd má preukázané, že matka uzatvorila dňa 04.12.2022 dohodu o pracovnej činnosti so zamestnávateľom: O. T., C. XXX/XX, D., IČO: 44907494.

- pravidelné mesačné výdavky na bývanie matka vyčíslila v sume 250,- eur.

9. Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trnava má súd preukázané, že otcov priemerný mesačný zárobok za obdobie od 08/2021-09/2022 bol vo výške 127,65 eura.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zák. o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie za dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zák. o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

20. Pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie výživného súd vychádzal nielen z odôvodnených potrieb oboch maloletých detí ale i z možností, schopností ako aj majetkových pomerov oboch rodičov a najmä prihliadal na zmenu pomerov, ktorá nastala od poslednej úpravy výživného. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je upravený na základe všeobecných kritérií, ktoré sa uplatňujú pri všetkých druhoch vyživovacích povinnosti. Týmto všeobecnými kritériami sú tak, ako to vyplýva i z ustanovenia § 75 Zákona o rodine, odôvodnené potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pokiaľ ide o vyživovacu povinnosť rodičov k deťom, zákon o rodine ustanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch svojich rodičov, to znamená, že vychádza z rovnakej životnej úrovne rodičov a detí. Vodiacou zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopnosti, možnosti a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú jeho reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore atď.). Možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti akými sú dopyt na trhu práce alebo ohodnotenie rovnakej pozície. Miera životnej úrovne je objektívne zistiteľná rôznymi faktormi a to výškou mesačných nákladov, výškou položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov ako napr. dovolenky, účty za mobilný telefón, či výška hypotekárnych úverov.

21. Súd po vykonanom dokazovaní porovnával okolnosti, ktoré tu boli prítomné v čase vydania posledného rozhodnutia o výživnom a ktoré sa následne zmenili a dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Súd ma za to, že od posledného rozhodnutia došlo k zmene pomerov z hľadiska plynutia času, keďže od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti (rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.11.2019) ku dňu rozhodovania súdu uplynuli cca 3 roky. V čase pôvodného rozhodnutia bola matka zamestnaná v spoločnosti Tesgal s. r. o., kde jej priemerná mesačná mzda bola vo výške 500,- eur a otec bol vo výkone trestu odňatia slobody a dohodli sa na výživnom vo výške 30,- eur mesačne na každé maloleté dieťa. Aktuálne je otec naďalej vo výkone trestu odňatia slobody a matka je zamestnaná na základe Dohody o pracovnej činnosti. U maloletých detí nastala tiež zmena pomerov, najmä v ich vývine. Je nesporné, že so zvyšujúcim sa vekom maloletých detí a ich nástupom na vyššie stupne vzdelávania preukázateľne súvisia aj vyššie výdavky na zabezpečovanie nielen ich bežných potrieb ako sú stravovanie, ošatenie, školské potreby a pomôcky, ale aj vyššie výdavky na ich ďalšie odôvodnené potreby, športové aktivity a sociálne vyžitie. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že všetka starostlivosť o obe maloleté deti je na pleciach matky, nakoľko na postupne zvyšujúcich sa výdavkoch na maloleté deti priamo úmerne podieľala len matka, pretože otec starostlivosť o maloleté deti žiadnym spôsobom nezabezpečuje, vzhľadom k tomu, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. V tomto prípade súd vzhliadol na dôvody, pre ktoré je potrebné zvýšiť výživné na každé maloleté dieťa. Matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti vo zvýšenej miere, poskytuje deťom bývanie, stravu z toho dôvodu má súd za to, že suma, 150,- eur ma maloletého D. a 130,- eur na maloletého W., je s prihliadnutím na všetky okolnosti primeraná.

22. O trovách konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie neprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).